

RZECZNIK PRAW OBYWATELSKICH

Warszawa, 17.09.2019

Adam Bodnar

VII.5002.6.2015.AMB

Pan
Łukasz Szumowski
Minister Zdrowia
ul. Miodowa 15
00-952 Warszawa

Rzecznik Praw Obywatelskich od lat zajmuje się problematyką leczenia niepłodności i podejmuje szereg działań w tym obszarze, dotyczących m.in. dostępu do aktualnych metod leczniczych czy finansowania metody *in vitro*. W przeszłości Rzecznik interweniował również w sprawie niepowołania przez Ministra Zdrowia Rady ds. Leczenia Niepłodności. Zgodnie z informacją przedstawioną przez Ministerstwo Zdrowia w piśmie z dnia 7 czerwca 2017 r., Ministerstwo nie planowało powołania Rady, mimo że taki obowiązek wynika z ustawy z dnia 25 czerwca 2015 r. *o leczeniu niepłodności* (Dz. U. z 2017 r., poz. 865; dalej jako: ustawa). Pragnę podkreślić, że brak inicjatywy w tym zakresie, w mojej ocenie, prowadzi do pozbawienia skuteczności przepisów zamieszczonych w rozdziale 11 ustawy, dotyczących działalności Rady, a co za tym idzie do osłabienia przestrzegania praw obywatelskich.

Art. 72 ustawy przewiduje utworzenie Rady do spraw Leczenia Niepłodności, jako organu opiniodawczo-doradczego ministra właściwego do spraw zdrowia, składającego się z ekspertów z różnych dyscyplin naukowych, w szczególności prawa i medycyny, oraz filozofii w zakresie etyki. Zgodnie z ustawą to właśnie minister powołuje członków Rady i, w określonych ustawowo przypadkach, może ich odwołać.

Do zadań Rady należy m.in. opracowywanie i opiniowanie projektów aktów normatywnych i innych dokumentów w zakresie leczenia niepłodności. Choć przepisy ustawy nie precyzują charakteru prawnego opinii Rady, jednak uznać należy, że wyrażane przez nią stanowiska winny być uwzględniane przez Ministra Zdrowia w procesie decyzyjnym. Kompetencje Rady nie wyczerpują się jednak w działaniach o charakterze doradczym. Organ ten powinien ponadto podejmować działania informacyjne dotyczące m.in. czynników mających wpływ na potencjał rozrodczy człowieka czy metod leczenia niepłodności. Ponadto Rada ma za zadanie upowszechniać standardy postępowania oraz zasady deontologiczne w zakresie leczenia niepłodności, w tym stosowania procedur medycznie wspomaganą prokreacji.

Jestem przekonany, że istnienie takiego gremium eksperckiego, jakim jest Rada ma istotne znaczenie z perspektywy zapewnienia odpowiedniej jakości świadczeń zdrowotnych i upowszechniania wiedzy wśród społeczeństwa oraz dobrych zasad postępowania pośród lekarzy w zakresie leczenia niepłodności. W związku z tym, za celowe uważam podjęcie działań zmierzających do powołania przewidzianego ustawowo organu zajmującego się kompleksowo i w sposób ciągły przedmiotową problematyką.

Mając na uwadze powyższe, działając w oparciu o art. 13 ust. 1 pkt 2 ustawy z dnia 15 lipca 1987 r. *o Rzeczniku Praw Obywatelskich* (Dz. U. z 2018 r., poz. 2179 ze zm.), zwracam się do Pana Ministra z uprzejmą prośbą o zajęcie stanowiska w zasygnalizowanej przeze mnie sprawie.